Cauza nr. 4-22113379-32-5r-03082022/ (5r-37/2022)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

31 octombrie 2023 **municipiul Hâncești**

Judecătoria Hâncești, sediul Central, Republica Moldova
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecător Victoria Grosu
Grefier Moscaliov Daria

Cu participarea:
Contestatarului – Ciorba Ioana
Avocatului – Bogos Alexandru
Victimei – Ciorba Ion

a examinat în şedinţă de judecată publică, cauza contravenţională formată la contestaţia Ioanei Ciorba împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** emis în propria cauză, încheiat de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Ialoveni, Moisei Petru, în baza art. 69 alin. (1) Cod Contravențional al RM și -

A C O N S T A T A T :

La data de 03.08.2022, în adresa Judecătoriei Hâncești a parvenit spre examinare contestația Ioanei Ciorba depusă împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din cadrul IP Ialoveni, privind atragerea ei la răspundere contravențională în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional al RM.

Prin contestația depusă, Ciorba Ioana a solicitat:

- Admiterea contestației și stabilirea nulității procesului – verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 16.07.2022, încheiat de agentul constatator, Moisei Petru;
- Stabilirea lipsei faptei contravenționale și anularea procesului verbal cu privire la contravenție din motiv că nu există faptul contravenției.

Prin contestația înaintată, Ciorba Ioana și-a expus dezacordul cu decizia de atragere a sa la răspundere contravențională, invocând următoarele argumente:

1. La data de 16.07.2022, ora 11:00, Ciorba Ioana s-a deplasat la adresa: str. Circulară 23, satul Costești, raionul Ialoveni, unde dînsa împreună cu soțul Ciorba Ion dețin un imobil, care este proprietate comună în devălmășie. Anterior, soțul fiind și agresor familial, a alungat-o din acel imobil. Ajungînd acasă, Ciorba Iona a intrat în curtea gospodăriei, dar a fost întîmpinată de fiica Ciorba Silvia, care i-a restricționat accesul în casă și l-a telefonat pe Ciorba Ion să vină la fața locului. La scurt timp, Ciorba Ion a venit acasă și a început în

formă agresivă să o alunge din gospodărie și să nu-i permită accesul în casă, numind-o cu cuvinte necenzurate. Între ei s-a pornit o ceartă, în timpul căreia, susține contestatara că nu l-a injurat sub nici o formă pe Ciorba Ion. Totodată, invocă contestatara că Ciorba Ion a apelat la poliție pe pretinse acțiuni ale Ioanei Ciorba din timp, pînă a ajunge acasă și a începe conflictul cu contestatara;

2. Procesul – verbal cu privire la contravenție nu corespunde prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d), g) și alin. (5) Cod contravențional al RM, întrucît nu relevă împrejurările comiterii contravenției. Or, la pct. 4,5,6 din procesul verbal cu privire la contravenție, la care agentul constatator urma să expună fapta contravențională, sunt indicate careva evenimente citate de la persoana I, din care ar rezulta că pretinsa contravenție ar fi avut loc între angajatul MAI și Ciorba Ion;
3. În procesul – verbal cu privire la contravenție nu sunt indicate depozițiile martorilor oculari, prezenți la momentul conflictului între Ciorba Ioana și soțul său Ciorba Ion, care susțin faptul nevinovăției contravenientei. Totodată, martorii Opincă Constantin și Ciorba Mihaela, fiind prezenți la fața locului, nu au fost audiați în cadrul procesului contravențional;
4. Ciorba Ion este luat la evidență ca și aggresor familial, fiind sancționat contravențional pentru agresiune fizică și psihică în raport cu Ioana Ciorbă. De frica acestuia, Ciorba Ioana împreună cu fiica Mihaela au fost nevoite să părăsească domiciliul și nu mai au accesul în casa comună, iar Ciorba Ion, prin comportamentul său, încearcă să ducă în eroare referitor la starea reală a lucrurilor;

În drept, și-a întemeiat contestația în baza art. 445 Cod contravențional al RM.

Procedura de citare a fost legal executată.

La ședința de examinare a contestației, Ciorba Ioana fiind prezentă, a susținut contestația integral și a solicitat să fie admisă, în baza argumentelor de fapt și de drept expuse în ea. A explicat că nu se face vinovată de comiterea contravenției incriminate, întrucît la data de 16.07.2022 nu și-a înjurat soțul Ciorba Ion, dar dimpotrivă, dînsa a fost agresată verbal de către soț, care i-a interzis să intre în propria locuință. A mai menționat că, a semnat în procesul – verbal cu privire la contravenție pentru că așa i-a cerut polițistul și a achitat amenda, deoarece i s-a explicat că în caz că nu va achita, urmează să plătească dublu. Nu este de acord cu faptul că a fost sancționată, deoarece nu este vinovată cu nimic.

Victima Ciorba Ion, fiind prezent la ședința de examinare a contestației, a declarat că la data de 16.07.2022, a depus o plângere la poliție, deoarece soția i-a sustras actele din casă și l-a numit cu cuvinte necenzurate. Cînd au avut loc faptele relatate, martori nu erau, fiica Silvia era la serviciu. Ciorba Ioana a intrat în ogradă cu fiica Mihaela și dorea să facă scandal. Ea vrea parte din gospodărie, dar casa îi aparține doar lui, i-a fost donată de mama sa. Au intrat în curtea gospodăriei și au început a-l înjura, lezîndu-i în asemenea mod onoarea.

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Ialoveni, Moisei Petru, nu s-a prezentat la ședința de examinare a contestației, deși a fost legal înștiințat în mod repetat despre data, ora și locul examinării cauzei.

În lipsa unor cereri din partea agentului constatator și nefiind invocate careva motive care i-ar justifica absența, instanța a apreciat lipsa agentului constatator la ședința de examinare a cauzei drept una neîntemeiată și, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional al RM, a decis examinarea contestației în lipsa acestuia.

Examinând contestaţia depusă, studiind materialele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată găseşte contestaţia întemeiată şi care urmează de admis din următoarele considerente:

Reieșind din prevederile art. 395 alin. (2) Cod contravențional: ”*Instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale”*, iar potrivit art. 448 Cod contravenţional: „*Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8).*”

La caz, procesul – verbal cu privire la contravenție și decizia contestată, au fost emise la data de 16.07.2022, în prezența contravenientului, iar contestația a fost depusă la data de 29.07.2022.

Prin urmare, instanța conchide că la înaintarea contestației în cauza dedusă judecății, contravenientul Ciorba Ioana s-a încadrat în termenul de 15 zile stabilit de norma art. 448 Cod contravențional pentru depunerea contestației, iar în virtutea calității atribuite în cadrul procesului contravențional, este subiectul legal abilitat cu drept de a înainta contestație.

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravenţional: „*Examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei*”.

Examinînd materialele cauzei contravenționale și verificînd temeinicia contestației depuse de Ioana Ciorba împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și deciziei contestate, instanța notează la data de 16.07.2022, Ioana Ciorba a fost sancționată cu amendă contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 69 alin. (1) Cod contravențional al RM, în următoarele împrejurări de fapt: ”La data de 16.07.2022, în satul Costești, raionul Ialoveni, în jurul orelor 11:00, între mine și soțul meu s-a creat o

ceartă verbală la domiciliu, unde eu l-am numit cu cuvinte necenzurate, i-am înjosit onoarea și demnitatea”.

Astfel, referindu-se la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție din 16.07.2022, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie nu au fost respectate.

De altfel, reieșind din prevederile art. 442 alin. (1) Cod contravențional: ”***Procesul – verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul***”, iar după cum rezultă din prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional: ”***Procesul – verbal cu privire la contravenție v-a cuprinde – fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințele lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție***”.

După cum se arată în cuprinsul articolului menționat supra, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, astfel încît el să conțină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanța de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravențională a unei persoane.

La caz, evaluînd modul în care a fost prezentată în procesul – verbal cu privire la contravenție – fapta contravențională, instanța de judecată conchide că contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, la completarea procesului verbal cu privire la contravenție, agentul constatator nu a indicat în mod clar circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințele lor juridice.

Or, la expunerea faptei contravenționale, agentul constatator, contrar regulilor de scriere a textelor juridice din care să rezulte clar natura acuzațiilor și să poate fi stabilită cauza acuzației, a descris fapta printr-o declarație expusă de la persoana I, din care nu rezultă cu certitudine cine este subiectul acțiunii, care sunt pretinsele acțiuni/inacțiuni ilicite comise de ultimul și în caz că există, cine ar fi victima acțiunii, iar o astfel de abordare, contravine garanțiilor acordate de art. 6 paragraf 3 lit. a) al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, care consacră inclusiv și dreptul celui acuzat de a fi informat despre natura și cauza acuzației.

Astfel, avînd menirea unui act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul, procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** încheiat la 16.07.2022, ora 14:40 de către agentul constatator în privința Ioanei Ciorba și contestat de ultima, nu relevă circumstanțe clare de timp, loc și mod, care ar permite stabilirea faptei incriminate contravenientei.

Ca efect, analizînd procesul-verbal cu privire la contravenţie contestat de contravenienta Ioana Ciorba din perspectiva respectării dreptului la un proces echitabil şi a dreptului la apărare, de care beneficiază orice persoană, conform art. 6 CEDO, art. 20 şi art. 26 din Constituţia Republicii Moldova, instanţa de judecată porneşte de la premisa că sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca o atragere la răspundere penală (§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00).

În jurisprudența sa relevantă, Curtea a statuat în nenumărate rînduri că în materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la acuzaţiile aduse unui inculpat şi, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanţa ar putea să o reţină împotriva acestuia, este o condiţie esenţială a echităţii procedurii şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) şi cele din art. 6 § 3 lit. b) în sensul că, dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauzele acuzaţiei trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-şi pregăti apărarea.

Cu siguranţă că acuzatul trebuie să dispună, în orice caz, de suficiente elemente pentru a înţelege pe deplin acuzaţiile care i se aduc, pentru a-şi putea pregăti apărarea în modul corespunzător.

În speță, lipsa unor elemente suficiente care ar da posibilitate făptuitorului să cunoască pe deplin acuzațiile care i se aduc – nu doar că privează făptuitorul de posibilitatea de a-și putea pregăti apărarea în modul corespunzător, dar pun în dificultate instanța de judecată la aprecierea temeiniciei acuzațiilor aduse atît în fapt, cît și în drept.

Obligaţia de a expune într-o manieră clară și precisă acuzațiile, revine în sarcina agentului constatator, dar nicidecum în sarcina instanţei de judecată, care în cadrul procesului contravențional are doar rolul diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, nu şi obligația de completare a actului de acuzare cu elemente noi.

Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenționale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat petentului o vătămare iremediabilă, care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat.

Acordînd deplină eficiență aspectelor de fapt și de drept mai sus enunțate, instanța conchide că ne consemnarea în procesul - verbal cu privire la contravenție a circumstanțelor comiterii faptei contravenționale de către Ioana Ciorba, are drept consecință nulitatea absolută a procesului – verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 16.07.2022, întrucît actul în cauză nu relevă acuzații clare, care ar da posibilitatea instanței să verifice caracterul veridic al contravenției imputate, iar din conținutul acestuia, nu poate fi individualizată fapta ilicită, prin ce a fost afectat în mod esențial şi iremediabil fondul cauzei.

Or, conform art. 461 alin. (1) Cod contravenţional: ”În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional”, iar conform art. 445 alin.(1) Cod contravenţional: „neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie (…) a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal”.

La rîndul său, nulitatea absolută a actului prin care a fost individualizată fapta contravențională și identificat făptuitorul, are drept consecință încetarea procesului contravențional intentat, degrevînd în mod implicit instanța de obligația de a se expune asupra temeiniciei acuzațiilor prin prisma probelor prezentate.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile art. art. 448, 445 alin. (1) și art. art. 461 - 463 din Codul contravențional, instanța de judecată -

H O TĂ R Ă Ș T E :

Se admite contestația Ioanei Ciorba împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție și deciziei de atragere a sa la răspundere contravențională.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 16.07.2022 și decizia de sancționare a Ioanei Ciorba în baza art. 69 alin. (1) din Codul contravențional al RM, emisă de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Ialoveni, Moisei Petru și se încetează procesul contravențional intentat în privința contestatarei, pe motiv de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Se repune Ciorba Ioana în drepturi și se dispune restituirea amenzii, achitate în cuantum de 250 (două sute cincizeci) lei.

Hotărârea este cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile de la data comunicării, prin intermediul Judecătoriei Hînceşti.

Preşedintele şedinţei,
Judecător /semnat/ Grosu Victoria